

»ARTE E LAVORO« AZ OLASZ
NEMZETI KISEBBSÉG ELSŐ IRO-
DALMI FOLYÓIRATA

A horvát kultúregyesületek szövetségének kiadásában »Arte e lavoro« címmel most jelent meg a Jugoszláviában élő olasz nemzeti kisebbség első irodalmi folyóirata. A lap bevezetőjében a többi között a következőket írja: » Szocialista kultúra nélkül nincs szocializmus. Hogy ezt az alapelveket a gyakorlatban megvalósíthassuk, minden kulturális manifesztációban következetesen érvényesíteni kell a forradalmi vonalat; kulturális téren harcolni kell a kispolgári befolyás maradványai ellen. Jugoszlávia Kommunista Pártja irányításával mi megalkuvás nélkül kitartunk azon irány mellett, mely megfelel hazánk szocialista szükségleteinek és fejlődésének. Folyóiratunk elősegíti majd kultúrelvetünk problémáinak megoldását és megteremtí irodalmunk és kultúránk eszmei tartalmát.«

Ennek az alapelvnek megfelelően állította össze a szerkesztőség a folyóirat első számát is, amely már nagy segítségére lesz a nagyszámú olasz kultúregyesületnek, intézménynek és iskolának Isztra területén. Az új irodalmi folyóiratban a legkiválóbb olasz írók (Eros Segui, Osvaldo Ramous, Pietro Rismondo, Erio Franchi, Martini stb.) írásaival találkozhatunk. A folyóirat első száma közli Nazor több költeményét és Osvaldo Ramous átültetésében. »Ez az olasz író kiválóan fordít olaszra« — nyilatkozott Vladimir Nazor Osvaldo Ramousról, akinek műfordítói munkája valóban fontos szerepet tölt be a mai jugoszláv irodalom megismertetésében.

A nagyszámú cikken, értekezésen és riporton kívül kiemelkedik Eros Segui »Nicola« című novellája és Laura Chiaro »Sulselciato i morti« című költeménye, melyet a költő abból az alkalomból írt, hogy 1946. január 3-án Polóban a rendőrség a munkások közé lött tőkés urainak érdekeit oltalmazva. Értékes tanulmányt közöl a lap az isztriai olasz népdalokról. Közli még a folyóirat. P. Rismond »Álarc alatt« című 3 felvonásos színművét, mely az 1948-as rovinnyi ünnepi játékokon került először bemutatásra.

Az »Arte e lavoro« megjelenése komoly hozzájárulás a kisebbségi könyvkiadásunk izmosodásához s egy-

ben még egy erőteljes cáfolat azok felé, akik hazánk népeinek egységét és kulturális fejlődését megszeretnék bontani.

A VATIKAN BETILTJA SAJÁT
FILMJÉT

Római filmkörökben egy igen érdekes afférról beszélnek, mely a »Fabiola«-című filmmel kapcsolatban tört ki. Azoknak a milliőknak sorsáról van itt szó, amelyet a Vatikán áldozott fel azzal a szándékkal, hogy egy jó és propagandisztikus keresztény filmet készíttessen. A Szentcsék jó keresztény filmmel akarta meglepni a világot, de terve a legnagyobb erőfeszítések ellenére sem sikerült.

A film gyártását nagy gonddal készítették elő. Vigyáztak arra, hogy a filmalkotás mindent tartalmazzon, ami a közönség megnyeréséhez, a keresztény világ meggyőzéséhez okvetlenül szükséges.

Blazetti, a film rendezője, aki pályafutását Mussolini idején kezdte, mindent elkövetett, hogy a szadistamazohisztikus örököltségben gazdag jelenetek minél tökéletesebbek legyenek. A legnagyobb gondossággal dolgozta ki a filmnek azon részeit, amelyekben a vad oroszánok halálra marcangolják a keresztényeket.

A főszerepeket azok a színészek kapták, akik szépségükkel a legalkalmasabbak voltak arra, hogy a közönség tetszését felkeltsék.

A Szentcsék elkövetett mindent, hogy a film szövegkönyve, amely a »Szentek élete« alapján készült, minél megbízhatóbb legyen. Maga Veicmann kardinális ügyelt erre.

De minden erőfeszítés és gondos elővigyázatosság ellenére a film, a Szentcsék felfogása szerint, teljesen célját tévesztette és pedig — tartalma miatt. A film bemutatja a keresztények üldöztetését, a szegény és jogaiból kiforgatott társadalmi osztály szörnyű szenvedéseit. A Vatikán a filmet analizálva megállapította, hogy tele van az időszerű eseményekre való utalással, hogy a »Fabiola« rettenetesen »időszerű« film. Így például a keresztények határozottsága és bátorsága a hőhérok előtt egészen közele emlékeket idéz fel a nézőben, azoknak a hősöknek emlékeit, akik nem féltek a fasiszta gyilkosokkal szembeszállni. A film befejező jele-

netében bemutatja a keresztény népet, mely követeli és később kiereszokolja a hatalom uraitól a békét. A pápához közeli körök véleménye szerint nem lehet hasznos és jó példának bemutatni azt, hogy a nép békét akar. A kegyelmes Szentszék végül is szörnyen megharagudott és hivatalos szervein át megtiltotta a film bemutatását Olaszországban.

A Vatikán célját tévesztett filmje egyébként végtelenül unalmas és értékelen alkotás. A film körül támadt botrány több mint nevetséges. De az a tény, hogy a Szentszék, mely erre a filmre súlyos milliókat költött, és végül is kénytelen volt nyilvánosan megtagadni és elítélni, bizonyítja, hogy a vatikáni körök mennyire rettegnek az igazságtól és attól a harctól, melyet a világ haladó erői folytatnak a reakció sötét erői ellen.

»A KORSZERŰ IRODALMI NYELV KÉRDÉSEI«

Szarajevóban, a korszerű nyelv tanulmányozása céljából létesített intézet kiadásában megjelent a »Pitanja savremenog knjizevnog jezika« című nyelvészeti folyóirat első száma.

Az új folyóirat célja az, hogy segítse a közéleti munkásokat az irodalmi nyelv tökéletesítésében és abban, hogy alaposabban megismerjék az irodalmi nyelvet és általában a szerb-horvát nyelvet. A »Pitanja savremenog knjizevnog jezika« élénk érdeklődést tanúsít a közéletben naponta felmerülő nyelvészeti és stílus-problémák iránt — arra törekedvén, hogy az adott esetekben biztosítsa a nyelvtudomány közvetlen segítségét.

A folyóirat feladatául tűzte ki, hogy tanácsokat adjon mindazon kérdésekben, amelyek a szerb-horvát nyelv fejlődésével kapcsolatban felmerülnek — különösen ma, a szocializmus építésének korszakában, amikor társadalmi életünk gyors fejlődése nyomot hagy a kifejezés eszközén, a nyelven is.

ELKÉSZÜLT MAJAKOVSZKIJ ÖSSZES MŰVEINEK NEGYEDIK KIADÁSA

A napokban került sajtó alá Vladimir Majakovszki összes műveinek utolsó kötete, amely tartalmazza a

költő önéletrajzi adatait, verseket, cikkeket és beszédeket, amelyek közül több a vidéki lapokban jelent meg. Fényképeket is találunk ebben a kötetben, többek között láthatjuk annak a bagdadi háznak a képét, amelyben Majakovszki született és élt öt éves koráig.

Majakovszki halála után ez a sorozat lesz a nagy szovjet költő összes műveinek negyedik kiadása.

A BÁBSZÍNHÁZ-MŰVÉSZET FEJLŐDÉSE CSEHSZLOVÁKIÁBAN

A bábszínház-művészet hagyományai több mint háromszáz évek Csehszlovákiában, ahol a bábszínház valósággal népművészetté nemesedett. Az utóbbi időben filmet is készítettek marionett színdarabokból.

A bábszínházak hatalmas népszerűségéről tanúskodik az a tény is, hogy a két háború közötti időszakban 1.300 bábszínház működött Csehszlovákiában és az előadások száma meghaladta a tizezret.

A német megszállás idején illegális előadásokon bemutatták Karel Csapek fasiztaellenes színdarabjait is — megfelelő átdolgozásban.

A mai Csehszlovákiában még nagyobb lehetőségei vannak a bábszínház-művészet fejlődésének.

KIUTASITOTTAK HONKONGBÓL SU KANG MING KINAI IRÓT

A hongongi imperialista hatóságok határozatot hoztak, amelynek értelmében Su Kang Ming ismert kínai író kénytelen elhagyni a város területét. A népszerű kínai író kiutasítása nagy elkeseredést szült.

A nagy felháborodást keltő esettel kapcsolatban a kínai írók és művészek szövetségének megbízottja kijelentette, hogy Su Kang Ming kiutasítása csak bevezetője a haladószelemű emberek és szervezetek tervszerű és megfontolt üldözésének Hongkongban. A szövetség képviselője rámutatott azokra a határozatokra is, amelyeknek az a céljuk, hogy megfosszák jogaiktól a hongongi kínaiakat. Ezek az üldözések éles ellentétben állanak a kínai kormány politikájával, amely a felszabadított Kínában megvédi minden törvénytisztelő angol polgár jogait.